

Szanowni Państwo,

21 sierpnia 2020 roku w Galerii Arsenal elektrownia otworzyliśmy wystawę pt. „Strach”, prezentującą prace 26 artystów i artystek z Europy Środkowo-Wschodniej. Zrealizowaliśmy ją w ramach Festiwalu Wschód Kultury/Inny Wymiar. Ekspozycja w wieloaspektowy sposób analizuje zjawisko strachu na poziomie lokalnym, regionalnym i globalnym. Zaproszeni artyści z Armenii, Białorusi, Gruzji, Polski i Ukrainy mówią – często używając mocnych środków artystycznych – o poważnym problemie, który dotyczy nas wszystkich i z ogromną siłą wpływa na współczesny kształt rzeczywistości społecznej oraz powagę towarzyszących jej zagrożeń. W pracach widać jednak też wyraźnie konteksty lokalne. Zatem pomimo uniwersalności problemu, czym innym warunkowany jest strach w Ukrainie, ogarniętej wojną, czym innym w protestującej Białorusi, a czym innym w Polsce, co wpływa z kolei na nieporównywalność doświadczeń, odmienność perspektyw i rodzaj ekspresji użytego języka artystycznego. Naszym obowiązkiem jako galerii sztuki współczesnej jest uczciwe pokazanie różnorodności i złożoności komunikatów wysyłanych przez twórczynie i twórców. Stanowi to o prawdziwej różnorodności kulturowej, która zawsze przyświecała działaniom spod znaku „Wschodu Kultury”.

Praca AntiGonny jest jedną z 34 prezentowanych na wystawie pod tytułem „Strach”. Dotyczy problemu opresyjności przemocy seksualnej (szczególnie w czasie wojny w Ukrainie po obu stronach konfliktu). To przed nią, w dosadny sposób, ostrzega i przeciwstawia się artystka, która jej doświadczyła i zna problem z autopsji.

Sztuka nie powinna być odbierana w sposób dosłowny, literalny, jest w niej miejsce na niedomówienie, na interpretację, na ironię. W pracy AntiGonny ta metaforyczność jest podkreślona teatralnym, afektowanym gestem, aranżacją. Sprowadzanie tej pracy do „pornografii” jest banalizowaniem funkcji języka sztuki, ale też całego problemu związanego z przemocowością.

Uważamy, że interpretacja pracy w proteście wysłanym do MKiDN jest krzywdząca i nie odpowiada prawdzie. Wystawa jest integralną całością, ignorując koherentność utworu, prace wyrwano z kontekstu, przeinaczając jej prawdziwe, zakładane przez Artystkę, sensy.

Mając świadomość wrażliwości tematu, plakaty, ulotki informacyjne o wystawie oraz nośniki internetowe zostały opatrzone adnotacją, że na wystawie znajdują się prace skierowane do widzów dorosłych. Sala z prezentowaną pracą została oddzielona kotarą, na której informacja została ponowiona.

Ekspozycja spotyka się z bardzo dobrym odbiorem naszej publiczności, której dziękujemy za wrażliwość, empatię i zrozumienie.

W imieniu kuratorów wystawy „Strach”

Dyrektorka Galerii Arsenal w Białymstoku
Monika Szewczyk

Dołączamy wypowiedź Nikity Kadana, jednego z kuratorów wystawy „Strach”, o pracy AntiGonny:

Praktyka artystyczna AntiGonny opiera się na pracy z traumatycznymi doświadczeniami. Jest formą arteterapii. Ponieważ AntiGonna zajmuje się tak uniwersalnymi problemami, jak przemoc wobec kobiet, umniejszanie własnej wartości, narzucanie nienawiści wobec samego/samej siebie czy też uciszanie bólu, jej artystyczna imaginacja wprost wymaga swej reprezentacji w przestrzeni publicznej.

Należy zrozumieć, że wybrany przez artystkę gatunek „porno-horroru” jest zarówno krytyczny wobec horrorów i pornografii, jak również wobec technik manipulowania strachem i pożądaniem seksualnym. Pornografia nigdy nie jest krytyczna wobec własnego języka, dlatego twórczość AntiGonny raczej dekonstruuje ją, czy też odsłania ukryte mechanizmy jej siły oddziaływania.